

Afgrænsning af miljø- vurdering for central- renseanlæg i Sønderborg

Vi vil gerne høre din mening

Med det følgende debatoplæg opfordres alle til at komme med idéer og bemærkninger til afgrænsningen af den kommende miljøvurdering af centralrenseanlægget på Kær i Sønderborg Kommune. Idéer og forslag til miljøvurderingsarbejdet skal være modtaget af Sønderborg Kommune senest den 16. september 2025.

Senere i processen vil det blive muligt at komme med kommentarer til andre dele af projektet, som fx det konkrete projekt eller lokalplanen.

Baggrund

SONFOR Spildevand A/S, som er et kommunalt ejet forsyningsselskab står bag projektet. Selskabet varetager den offentlige kloakforsyning i Sønderborg kommune, og driver i dag fem renseanlæg, 720 pumpestationer og 1.700 km kloakledningsnet.

SONFOR Spildevand A/S ønsker med projektet at forbedre og fremtidssikre spildevandsrensningen i Sønderborg Kommune ved at bygge et nyt centralrenseanlæg til erstatning for fire ældre renseanlæg.

Det nye anlæg ønskes placeret nord for Sønderborg, ved Kær Vestermark. Ved at samle spildevandsrensningen på ét anlæg ønsker SONFOR Spildevand A/S at skabe økonomiske og volumenmæssige forudsætninger for dels at kunne forbedre rensningen med et nyt, 4. rensetrin, der kan fjerne medicinrester og andre miljøfarlige og dels på sigt at kunne udvinde bl.a. energi og næringsstoffer fra spildevandet i endnu højere grad, end det er tilfældet i dag.

Projektet indebærer samtidig, at det nuværende Sønderborg Renseanlæg, Gråsten Renseanlæg, Broager Renseanlæg og Himmark Renseanlæg nedlægges, og at der etableres nye transportledninger på ca. 45 km, der skal lede spildevandet til det nye centralrenseanlæg.

SONFOR Spildevand A/S, har som bygherre ansøgt om frivillig gennemførelse af miljøvurdering jf. miljøvurderingsloven.

Spørgsmål til debat

- Hvilke forhold skal myndighederne efter din opfattelse være opmærksomme på?
- Hvilke konkrete hensyn til befolkning, landskab og natur m.m. bør indgå i planlægningen?

Bygherre og myndighed

- Kystdirektoratet og Sønderborg Kommune er begge myndighed for projektet. Sønderborg Kommune koordinerer for de to myndigheder.
- SONFOR er bygherre på centralrenseanlægget. Der bliver udarbejdet en samlet miljørapport for det konkrete projekt og tillæg til spildevandsplanen.
- Sønderborg Kommunes afdeling By og Landskab er myndighed for lokalplanen og den dertil hørende miljøvurdering. Der kører en særskilt proces for lokalplanen.

Indsendelse af idéer og forslag

Kystdirektoratet og Sønderborg Kommune skal som myndigheder fastlægge indholdet af miljøvurderingen af det konkrete projekt og af tillæg til spildevandsplanen i et afgrænsningsnotat.

Formålet med denne idéfase også kaldet 1. offentlighedsfase, er at indkalde idéer og forslag fra offentligheden og berørte myndigheder, der kan indgå i det videre arbejde med afgrænsning af miljøvurderingen af centralrenseanlægget. Det kan fx være bestemte undersøgelser af dyreliv eller anden faunaundersøgelse.

Hvis du har idéer eller forslag til indholdet af miljøvurderingerne, vil Sønderborg Kommune på vegne af begge myndigheder gerne høre fra dig.

Du kan indsende dine bemærkninger på:
centralrenseanlaeg@sonderborg.dk

Idéer og forslag skal være Sønderborg Kommune i hænde senest den 16. september 2025.

Hvad er en miljøvurdering?

Projekter, der kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, er omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven, jf. Miljøministeriets lovebekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Projektet kan ikke påbegyndes, før det er miljøvurderet, og der er meddelt bygherren en tilladelse til at gennemføre projektet.

Bygherren skal som led i miljøvurderingsprocessen fremlægge en miljøkonsekvensrapport for projektet. Formålet med miljøkonsekvensrapporten er at give det bedst mulige grundlag for den offentlige debat og danne beslutningsgrundlag for myndighedens afgørelse om, hvorvidt der skal gives tilladelse til projektet.

Det ansøgte projekt forudsætter, at der udarbejdes et tillæg til kommunens spildevandsplan, som ligeledes kræver en miljøvurdering. Rapport for henholdsvis spildevandsplan og det konkrete projekt håndteres samlet i én miljøvurderingsproces og én samlet miljørapport.

Miljøkonsekvensrapporten skal påvise, beskrive og vurdere projektets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende faktorer:

- 1) Den biologiske mangfoldighed.
- 2) Befolkningen og menneskers sundhed.
- 3) Flora og fauna.
- 4) Jordbund, jordarealer, vand, luft og klima.
- 5) Materielle goder, landskab og kulturarv.
- 6) Samspillet mellem faktorerne i nr. 1-5.

Myndighedernes afgrænsning af rapportens indhold sker bl.a. ud fra bygherres ansøgning og de bemærkninger, der er modtaget under høringen af offentligheden og de berørte myndigheder.

Projektet kræver en lokalplan og et kommuneplantillæg, som ligeledes kræver en miljøvurdering. Miljørapport for ny lokalplan og kommuneplantillæg håndteres via egen myndighedsproces og er således ikke en del af nærværende afgrænsning.

Hvad går projektet ud på?

Eksisterende forhold

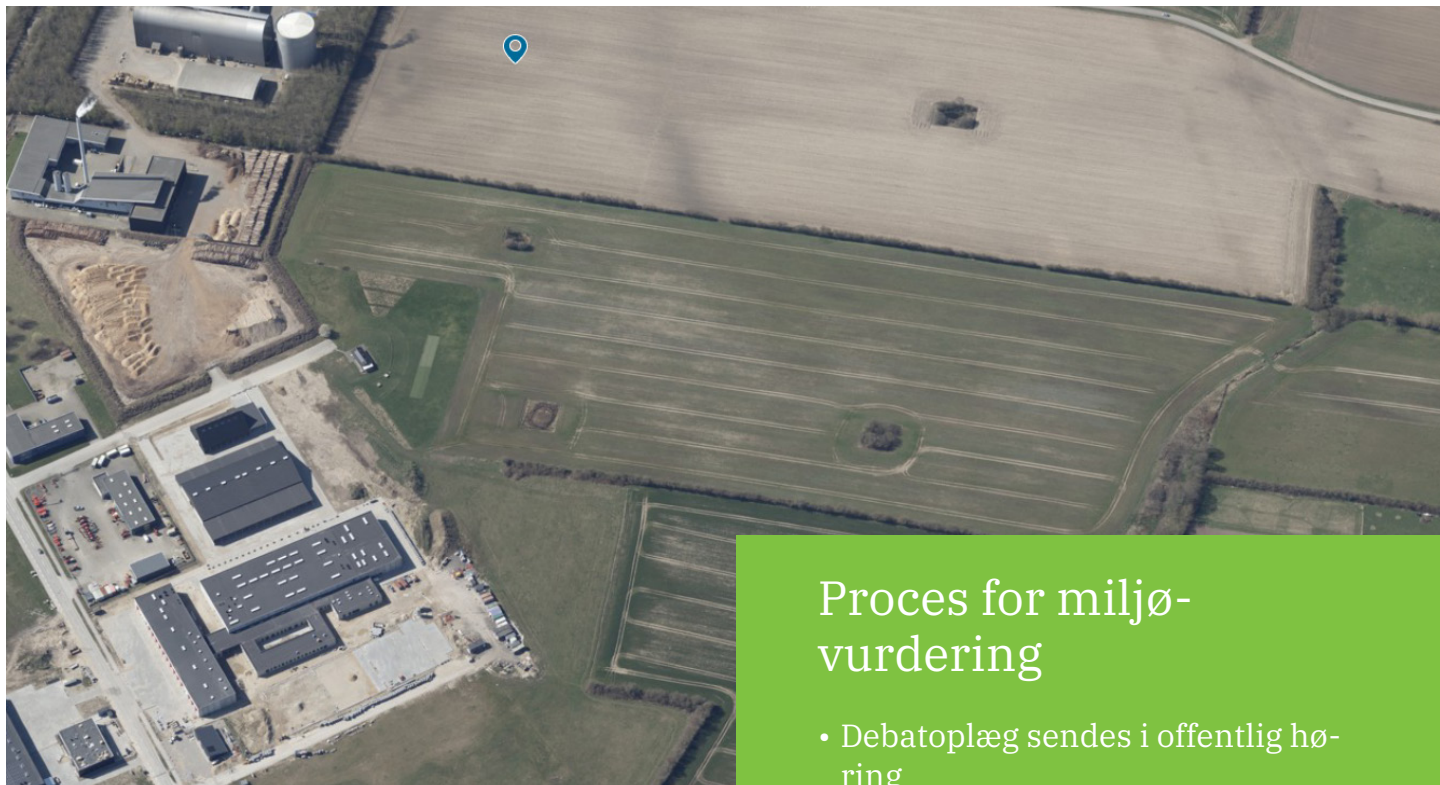
Området, hvor det nye renseanlæg planlægges opført, ligger ca. 2 km nord for Sønderborg centrum og er i dag udlagt til landbrug. Mod syd grænser området op til Sønderborg Kraftvarmeværk og Sønderborgs nye erhvervsområde. Mod nord, i en afstand af ca. 1 km, ligger Kær Landsby og ca. 5 km mod nordøst Sønderborg Lufthavn. Mod vest mellem Vestermark-vej og Als Sund, ligger Sønderborgs nuværende renseanlæg og et større rekreativt område, Kær Vestermark.

Transportanlægget strækker sig fra Gråsten i den vestlige ende af kommunen og Himmark i kommunens nordøstlige ende til det planlagte centralrenseanlæg nord for Sønderborg. Transportanlægget påtænkes etableres hovedsaligt under eksisterende jordoverflader i veje, grøfter og markarealer.

Kort med placering af nyt renseanlæg og transportledninger.

Skråfoto af renseanlægsplaceringen.

Projektets omfang

Det nye renseanlæg ved Kær Vestermark planlægges opført som et aktivt slam anlæg med en kapacitet på ca. 90.000 personækvivalenter (PE). Det rensede spildevand vil efter rensning blive udledt til Als Sund. For at kunne overholde kommende, skærpede, udledningskrav planlægges anlægget bygget med et såkaldt tertiært rensetrin for yderligere reduktion af kvælstof og fosfor samt et 4. rensetrin, der skal fjerne miljøfarlige stoffer såsom medicinrester, hormonstoffer og PFAS. Endelig vil anlægget også omfatte slambehandling, herunder produktion af biogas.

I tillæg til selve renseanlægget anlægges nye transportledninger på ca. 45 km, som skal samle og lede spildevandet til det nye anlæg. Der anlægges som led heri pumpe- og bassinanlæg, som skal gøre det muligt at styre tilstrømningen af spildevand og drive anlægget så energi- og omkostningseffektivt som muligt.

Proces for miljøvurdering

- Debatoplæg sendes i offentlig høring
- Afgrænsningsnotat udarbejdes på baggrund af indkomne idéer og forslag
- Miljøvurderingen udarbejdes
- Miljøkonsekvensrapport for det konkrete projekt og miljørapporten for lokal- og kommuneplantillæg sendes i offentlig høring
- Der bliver truffet afgørelse om projektet kan realiseres
- Klageperiode

Vil du vide mere?

Troels Dahl for så vidt anlæg renseanlægget og ledningerne på land
tdah@sonderborg.dk

Lotte Beck Olsen for så vidt angår ledningerne på søterritoriet
lbo@kyst.dk

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00
E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk

Afgrænsning af miljøvurdering for
centralrenseanlæg i Sønderborg